

HRVATSKI LIST

Izlaže svaki dan u 8 sati ujutro.

U Puli, ponedeljak 19. kolovoza 1918.

HRVATSKI LIST* mjeseca u rukladojnoj tiskari JOŠKO KRMPOVIĆ u Puli, trg Custoza 1. Uredništvo: Sisansk ulica br. 34. Odgovorni urednik IVAN MARKON u Puli. Rukopis se ne vraćaju. Ček. rač. aus. post. Stad. 96.795.

Broj 1116.

Istoriski dani u Sloveniji.

Ljubljana, 17. kolovoza.
ček, što se ga priredi svojim češkim, po jugoslavenskim gostovima, ne može se rečima opisati. Na širokom trgu pred župom stanicom i po ulicama, koje vode od kola grad, stajalo je pučanstvo već satove pred vlaka u gustim redovima. Na peronu sa da primu gostove, predsednik Jugoslavenskog dr. Korošec, dr. Lovro Pogačnik, dr. nar. zastupnik Klofač, nar. zastupnik Ravne drugi odlične ličnosti. Kad je u 6 i 37 prispeo zadnjem nam vozu doveo mile češke i pogostove, zaokupilo je mnoštvo na peronu kojem je dalo oduška burnim povicima ov gostiju. Živeli Česi! Živeli Poljaci! Živio Budisljević! orilo se sa sviju stranu. su jedini pozdravljali i mahali rupcima, zapadni, slovenski glasovi sveslavensku himnu, toli dugo bila zabranjena i što se danas opet po svim slovenskim gradovima naveštajući veliku budućnost.

ec na putu, u Mariboru i drugim postajama, mili gostovi oduševljeno pozdravljeni i obdarećem. I s cvećem prolazili su kroz mnoštvo, klijatko gostovima dobrodošlicu. Pred kolo pozdravio je ljubljanski gradonačelnik dr. ar pridošle zastupnike slavenskih naroda; gračnik beže Ljubljane nije govorio samo gostovima, govorio vacešem jugoslavenskom narodu, i dostojanstveno, kao mudrac, ali ipak iskreno.

Dirnuti bijahu gostovi, ganute milovidne slike devojke u dražesnim narodnim nošnjama, i bojama, a sve na okolo, dokle god ti pogled ve glave do glave, što kliče i pozdravlja, što govorika urnebesnim odobravanjem, inojim ne može vladati glas jednog čoveka, ali, seća što se tamo govoriti.

isti ushit, isto odobravanje zastrujilo je tisuć-

mnoštvo, kad je prozborio predsednik svaza, nar. zast. Stanjek, a za njim dr. binaki, zastupnik Poljaka. Glasno! Jasno,

to zvučio je govor češkog prvoroditelja. Bile

o jedinstvu troimenog naroda, uzajamno ver-

lavenskog severa i juga. Dr. Glom-

bivši austrijski ministar, a danas slobodan sin

što se priključio braći Česima i nama u našoj

oj borbi za život i smrt, govorio je, kako se

rimo za načelo opće češčanske pravednosti,

odu i samoodređenje naroda i kako imademo

oj borbi saveznika i prijatelja medju svim

im ljudima i narodima. Isti ciljevi, kao što i

slaveni i Čehi, vode u toj borbi i Po-

i ova tri naroda ostaće saveznice do svr-

dugoj povorci kočija odvezoše se gostovi u

Sa sviju se strana sipalo u kočije cveće. Odu-

je je sveudilj nastalo. Devojke i mladići, starci

deca, sve se natecalo na cesti, na prozorima

zimama, sve se natecalo, kako bi pokazalo go-

a, da im je bela Ljubljana harna, što su se u

češkim danima setili Slovenaca i Jugoslavena.

vijeno beše doba u kojem živimo, patnje, koje

reživali, a sav jedan narod bio je kao začaran

om u budućnost. Kočija, u kojoj se vozio

Budisljević, bila je upravo podsednuta dra-

devojkama u narodnim nošnjama i drugim

stvom. „Živeli Srb! Živio Budisljević!“ di-

re neunesno k nebū, te se sveudilj opetovalo,

je stigao pred hotel Union, gde su se gostovi

ili. Citava široka ulica pred hotelom Union bila

najpunjena pučanstvom. I opet moradoše go-

sto Stanjek, što je već pred kolodvorom kliknuo

koji imade takve žene, taj neće propasti i

inski, koji je istaknuo, kako Poljaci nisu samo

već i Slaveni i da se Slaveni moraju

u jedan savez naroda i stvoriti ono na-

jedinstvo, što već tvore po jeziku, osećaju

opet pevanje, opet naša bojovna pesma „Hej

an!“ i „Lepa naša domovina“, i krasnom

himnom, još krasnijom u skladnom zboru

skih grla zaključio se jedan deo narodne sve-

Bejahu nezaboravni trenuci ushta, raskošne

sto se neće zaboraviti. „Nije moguće“, kazao

gradonačelnik ljubljanski, „da naša u tom užasnom

prolivena krv služi samo dalnjem ugnetavanju

naroda!“

Posle dečaka gostiju vršila se u hotelu Union

čićka večera. Gostove je pozdravio prvi pod-

dr. K. Triller u ime bele Ljubljane, aiza

nzdravio je gostovima predsednik Jugosla-

og kluba dr. Korošec, zahvališi se dobrim

ma braći Česim i istaknuvši, kako je da

dan velikih i važnih dogadjaja, a naj-

važnije je to, „da se danas obdržava na ljubljanskem tlu veliki i važni politički govor iz ustiju zastupnika poljskog naroda. Visoko je usplamtelia ljubav našega naroda prema bratskom poljskom narodu. Braći Hrvatima i Srbima stišćemo danas radosno ruke. Braću i Našu je fronta danas nepredobitna. Drži je naša ljubav i nijedna je sila ne će slomiti. U boju za veliku stvar kročit ćemo proti zajedničkim neprijateljima i budućnost je naša.“

Istarski su članovi Narodnog Veća došli u potpunom broju: Dr. Sime Kurelić, župnik Milan Sašelj, dr. Ivo Zuccon, dr. Ivan Pošćić i dr. Gjuro Červar. Osim toga nalaze se u Ljubljani i nar. zast. prof. Spinčić i dr. Matko Laginja.

Ustanovno je skupštini poslao svoj brzjavni pozdrav sa Visokog na Izeri takodjer dr. Karel Kramář. Žali što ne može da dodje da Iskaže poštu blagopk. dru. Kreku, komu je i češki narod sačuvao zahvalnu uspomennu za to, što je polagao temelj politici, koja je nerazdjeљivo spojila jugoslavenski i češki narod.

BATNI IZVEŠTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 18. (D. u.) Službeno se javlja: Na talijanskoj fronti međimice topovska borba. U Albaniji nikakvi osobiti dogadjaji. — Poglavlje generalnog stožera.

Nemački.

Berlin, 18. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja: Zapadno bojište: Vojna skupina naslednika prestola Rupprechta: Pešadijski bojevi jugozapadno od Biquoia i severno od Ancre. — Vojna skupina g. o. pl. Böhna: Sa objiju strana avre nastavio je jučer neprijatelj svoje navale. Jako poduprт od topništa i od oklopljenih vozova, tijesno je rano u jutro duž cesta, koje vode iz Amiensa i Montdidiera u Royes. Njegovi oklopljeni vozovi bili su rastreljeni. Ili prisiljeni na povratak; pešadija, koja je njima sledila, bačena je natrag vatrom i protuudarcem. Kod i južno od Beuvraignesa, gde je neprijatelj, prema naknadnoj vesti, šest puta uzašud navalio, ponovno su se izjavile protivnikove navale. Prema večeru postala je topovska borba opeta veoma jaka, te se je proširila do u predel severu od Chaulnesa i jugozapadno od Noyona. Severozapadno od Chaulnesa neprijateljske su se navale u našoj usredotočenoj vatri samo na malo mesta razvile; bile su surbiti. Na obim stranama Royesa, medju Beuvraignesom i Lassignyjem tijesno je neprijatelj u više navala napred; iste su se skrile pred našim linijama. Pretpoljskim bojevima jugozapadno od Noyona i severno od Aisne sledili su žestoki delomični sunci Francuza medju Lamperleom i Nouvronom. Severno od Antrichesa ustalio se je neprijatelj u našim najprednijim linijama. U ostalom beše surbiti vatrom i protuudarcem. — Vojna skupina nemačkog naslednika prestola: Na Veslei uspešni pešadijski bojevi. Medju Braisnyem i Fismesom živahn topovska delatnost. — Vojna skupina vojvode Albrechta: Uspešni sunci u neprijateljske jarke kod Blemonta. — U Vogezima uklonile se naše u zemljištu Fabre do Frapelleza napred pomaknute straže prema zapovedi neprijateljskim delomičnim navalama. — Ludendorff.

Rat.

Rotterdam, 17. kolovoza: "Daily Telegraph" javlja: Svi znakovi pokazuju, da se nemačke vojske na zapadnoj fronti pripravljaju na novu borbu. Nema uopće izgleda, da bi se Nemci povukli iz Somme.

Engleski izveštaj od 15. kolovoza na veče: Položaji kod Dameryja bili su žestoko napadnuti. Suzbismo neprijatelja uz velike gubitke, kod čega zarobimo 250 momaka i zaplenimo više stotina pušaka. U svezi sa Francuzima u ovom smo odsek u danas znatno napredovali u smjeru Freney-Les Roye-Fransart, učinivši kod toga zarobljenika.

Engleski izveštaj od 16. kolovoza: U noći smo nešto pomakli napred naše linije severoistočno od Mormalcourt. Mesni bojevi na severozapadnom rubu šume Thiepval, gde su naše ophodnje prešle na Ilev breg Ancre. Naše ophodnje postigle su uspeha medju Beaumont-sur-Ancre i Puisser-aux-Mont.

Francuski izveštaj istočne armije od 15. kolovoza: Topovska delatnost u predjelu Dobropolja. — Albanija: Istočno od Procanija ponovio je neprijatelj tri puta svoje navale, koje su naše čete sljivo odbrile. U okolini Gramsija imao je neprijatelj za bezuspješnog izvidjaja ozbiljnih gubitaka.

Talijanski izveštaj od 16. kolovoza: Jučer je neprijatelj kušao provesti u području Tonale jače, mesne protuniske proti našim pomaknutim položajima, što smo ih ne-pavno zaposeli. Naša ga je vatra proterala. U noći na 15.

t. m. neprijateljska su odelenja na Piavi tri puta navalila na zapadnom bregu Papadopolija na maleni otok, koji su naše čete dan pre osvojile, ali su surbiti uz teške gubitke. U zračnom su boju sastrelena 4 neprijateljska letala i 1 prijeti balon.

* Ustavne reforme ne će biti. Bečka parlamentarni korespondenci javlja: Kako smo obavešteni sa merodavne strane, vesti su čeških listova o preustrojstvu Austro-Ugarske u konfederaciju narodnih država posveta izmišljene. Odgovornim činiteljima nije ništa poznato o takovim federalističkim načinima. — "Slovenski Narod" na to pridomeće: "Taj brzi i odlučni dementi opet je dokaz, kako je neutemeljena nuda, da bi se austrijski ministar mogao kada opameti. Jedino takva dalekosežna reforma, koja bi bila dala svim narodima samostalnost, mogla bi još posiliti monarhiju, a odstranila bi takodjer jednu od glavnih zapreka za svetski mir. No ograničila bi ujedno mogućnosti nemačkog i madžarskog nasilja, a za to mora austrijski ministar-predsednik, bio on Husarek ili Seidler, opovrči spominjanje, da bi mogao nešto takvoga pomisliti".

* Reforma ustava i Česi. "Venkov" piše, da se informovao kod predsednika Češkog svaza, zastupnika Stanjeka, i da je ovaj izjavio, da stoji ministarski predsednik barun Husarek na stalištu, da zahteva državni interes, da se sada već jednom učini red u državi. Po njegovom menju za to su sada samo dva puta: ili se moraju stranke sporazumeti sa vladom i među sobom, ili mora vlast poslušati sud podučenih i politički nesudelujućih muževa i onda mora vlast na temelju ovih saveta učiniti sama red. Time misli ministarski predsednik očevljeno na oktroj. Prama nazorima zastupnika Stanjeka, Česi se sa vladom ne mogu dogovorati, jer nemaju pozudanja u vlastu. Isto tako Česi se ne mogu pogodjati takodjer sa Nemcima i Madžarima. Dok se vlasti služi protiv Čeha oktrojima usprkos njihovih prosveda, svi su ovi akti sa stanovšta modernog demokratičnog nazora ništeti i nevaljali, jer može o svojim stvarima oduševljati samo narod sam. Česi žele Nemcima i Madžarima potpunoma mrtvo, neka imaju još nekoliko vremena nadvladu, jer je tako i tako neće dugo imati. Neka Nemci i Madžari ne misle, da će moći svaldati val demokracije, pravednosti, samoodređenja i potpune samostalnosti svih naroda! Slučajne pobjede i slučajni porazi ove ili one stranke ne znače ništa u železnom toku istorije. Konačno će ipak pobediti pravednost i istina.

* Razdoba Česke. "Prager Tagblatt" beleži govorkanja, prema kojima je barun Husarek odlučen, da izvrši razdebu Česke po željama nemačko-češkoga odseka za razdebu i nemačko-čeških zastupnika. Prema ovim će se vestima preseliti namesništvo za nemački deo u Ljutomerice, nemačko sveučilište u Liberce, nemačka tehnička u Ustje, železničko ravnateljstvo u Homuču i poštansko ravnateljstvo u Zatec.

* Kandidati za poljsko prestolje. "Berliner Tagblatt" javlja o poseću cara Karla u nemačkom većikom glavnom stanu. Tičući se pitanja Poljske još se u njih protive nazori grofa Buriana i Nemačke. Burian radi još uvek za rešenje pitanja Poljske u austrijskom smislu, a Nemačka pak za to, da dobije Poljska vlastitog kralja. Za poljsku krunu nateču se: knez August Vilim, jedan sin saskoga kralja, neki virtemberški knez, nadvojvoda Karlo Stepan i drugi sin bugarskoga kralja, knez Ciril.

* Konstituiranje londonskog jugoslavenskog komiteja za vojne cilje. Pod predsedništvom londonskog načelnika i u prisutnosti srpskoga i talijanskog poslanika, dr. Setor Watsona, Wickham Steeda, Franklin-Bouillon, kaošto i tajnika srpskog poslaništva dr. Beneša i drugih konstituirao se jugoslavenski komite za vojne cilje u Velikoj Britaniji. Slavnosne govorice imali su srpski poslanik i novinar Steed.

* Lichnovsky isključen iz pruske gospodske kuće. Pruski kralj je potvrdio zaključak pruske zastupničke kuće od dne 12. srpnja 1918., kojim beše knezu Lichnovskome otkazano dosročanstvo gospodske kuće. Time je knez Lichnovsky izgubio pravo

ho-Slovaci bili su do nogu potučeni, ne zna se gde, ni kako, a iz zahvalnosti Lenin, Trocki i njihova vlasta pokazaše volju da se mesto kadeta oni nemacki orientiraju. Da se time položaj u Rusiji nije ni razjasnilo ni promenio i da se boljevička vlasta drži na kormilu još uvek samo silom, svojom i tudjom, razume se samo po sebi.

K o d a n j, 14. „Hufond Dagbladet“ javlja, da se nemacki krugovi bave ozbiljno načrtom, da ukratko zasednu Petrograd.

„Venkovu“ javlja njegov bečki dopisnik, da su prema informacijama „Neues Wiener Journala“ Lenin i Trocki već odstupili. Vest poteče iz istog izvora, kao i naša jučerašnja vest, da će Lenin i Trocki odstupiti.

S t o c k h o l m, 17. kolovoza. Organ maksi-malista, „Pravda“ javlja: Postoji opasnost, da će antanta nastupiti preko Rusije proti srednjim silama. Ruski narod principijelno je proti tomu, da Rusija opet postane pozornište krvavih dogadjaja. Rusi neće više nikakvog rata i njihova će vlast znati svim raspoloživim sredstvima zapreći svaku provalu tudjih četa. Samo preko lešine Rusija moći će antantu započeti sa svojim novim napredovanjem u Rusiji.

B e r l i n, 17. kolovoza. Nemacki poslanik u Rusiji, dr. H e l f f e r i c h, prispeo je, kako javlja „Lokalanzeiger“ u nedjelju u jutro u Berlinu. Budući da ruski poslanik u Berlinu, J o f f e, dolazi sutra iz Moskve u Berlin, mogli bi diplomatski zastupnici Nemačke i Rusije u usmenom razgovoru pojasniti niz pitanja, koja su postala potrebnim premeštenjem nemackog poslanstva iz Moskve u Pskov. Istodobno javlja „Lokalanzeiger“, da je nastupilo bitno pojačanje bojiščevičke („Tagespost“).

B e r n, 17. kolovoza. Službeni organ ovdešnjeg ruskog poslanstva „Ruske Vesti“, javljuju iz Moskve: Na golemoj skupštini govorili su Lenin i Trocki. Od stanovitih krugova šrena vest o to-bežnjem begu u vlađe samo je smešna i prozirna izmišljotina. Bojevi s Čeho-Slovacima nastavljaju se sa svom energijom. Položaj se u Sibiri i jasni. Posle koncentracije crvene vojske i pod vrsnim novim vodstvom izgledi su sovjete vlađe izvrsni. „Ruske Vesti“ javljaju nadalje, da je Trocki odputovao u Sibiriju k crvenoj armiji te se njen povratak u Moskvu opetuje sledećih dana. („Tagespost“)

B e r n, 17. kolovoza. „Viktor“ doznaće. U Sibiriji su tri češko-slovačke armije: Njihov zajednički zapovednik jest francuski general Janin, koji je god. 1916. bio odaslan kao instruktivni časnik na petrogradsku vojničku akademiju. Znajčajno je, da je Janin već onda stupio u savez s Česima i 1917. započeo s organizacijom čeških armija.

B e r n, 17. kolovoza. „Viktor“ javlja, da Masaryk boravi u Uralu.

R o t t e r d a m, 17. (D. u.) Prema „Nieuwe Rotterdamsche Courant“ piše ruski dopisnik „D a i l y Mail“ od 13. o. m. iz Stockholma: Nema sumnje, da su bili socijalni revolucionari levice odlučili, da umore Helffericha. Oni su jasno navestili, da hoće umoriti Mumma i Skoropadskog. Moguće je, da će oni počiniti takve atentate i proti antantnim diplomatom. Odlazak Helfferichov nije došao neočekivano. Sovjetove čete dobivaju sve više nadmoć nad Česima, koji su na različitim mestima morali uzmaci. U Moskvi je poslednjih dana bilo jako teško nešto dobiti k jelu. Jos su gore prilike u Petrogradu.

Domaće vesti.

Vojničko potporu. Tužbe o doznačivanju vojničkih potpora nastavljaju se. Naš je list o tomu već više puta pisao, pa mu se to i u velike zamerilo, a ne znamo zašto. Pogrešaka imade svuda, pa zašto bi bila komisija za podešenje podpora nepogrešiva. Danas je naš narod uveren, kako da se molbe rešavaju samo onda, ako stranka dodje pitati informacije. Ne dolazi li tako pitati informacije, onda i molbe leže. Čudnovat je i postupak gospode kod potporne komisije. Svakomu se kaže: „Do tri dana dobit ćete rešenje poštom“. Prodi u tri meseca, a rešenja nema i nema. Neka se barem na ovaj način ne vuče narod za nos, te neka se mu ne dozlogrdjuje. Kod potporne komisije nije pravo uređovanje. Gde je uzrok? Svakako ga se imade tražiti u samom poslovanju, jer se već u početku zabrazdilo radi pomanjkanja dostatnog broja sposobnih osoba. Sav pesao vodio je jedan činovnik, koji je radio više nego li su njegove sile dozvoljavale, za to je danas i bolestan, te radi njegove bolesti mora trpeti narod. Da je na onom mjestu bilo odma na početku dosta sposobnih osoba bilo bi se dogadjaj. Molimo gospodina tvrdjavnog poverenika, neka podje tamo, kada je dan za stranke i neka gde god u prijeku slušati. Uverit će se i on: Ovdje moram metnuti sve u redi! Ovako se ne smje postupati sa ženama i dećom onih, koji se već četiri godine nalaze u streljačkim jarcima. Doznačnici se glavni činovnik kod potporne komisije nalazi na dopustu bolesti radi. Bilo bi, gospodine tvrdjavnog poverenika, i u interesu same stvari i u interesu zdravlja i familijarnih

prilika onoga činovnika, da se istome više ne prti na jedja posao u potpornoj komisiji. Kada mi se dodijeli ljudi pošto, pa će mi se tako povratiti zdravje, a narod će tako pre doći do svoga. Ovako dalje ne ide! Gospodine povere: Vi ste dosada već mnogo toga provedli u korist naroda, pa se stalno nadamo, da ćete i u slučaju potporne komisije odrediti potrebne korake čim pre.

Za dečje zabavljstvo u Pazinu. Dne 14. o. m. sabran je među svačinama gosp. Ivana Banovca, predlog gosp. M. Bralića za dečje zabavljstvo u Pazinu K 82.— Živeli mladenci i množili se da-

Ponovno otvoreno pošt. ureda Auče, Fara i Bovca. Dne 20. kolovoza o. g. bit će opet otvoren pošt. ured u Auči, Fari i Bovcu. — Poštarski ured u Bovcu delovat će za pismovnu i novčanu (pošt. napuštničku i pošt. štedioničnu) službu a pošt. uredi Auče i Fara delovat će osim toga također i za saobraćaj vrednosnim pismima.

Što da učinimo za starim poštanskim dopisnicama. Ravnateljstvo pošte i brzojava u Trstu službeno nam javlja: Obziru na povišenje pošt. pristojbine, koje stupa u krepast 1. rujna, daje se na javno znanje, da poseđnici pošt. dopisnicu i dopisnih karata sadašnjeg izdanja mogu da ove vrednote — u pojedinom slučaju jedino u paketima od 50 komada (dvostrukih karata od 25 komada) — predaju kod poštanskih ureda ili kod dvorske i državne tiskare u Beču e da se besplatno natiska dodatna znakma od 2 para ili 5 para i to pod uvjetima, koji vrede za natisk pošt. vrednote. Pojedine komade moraju stranke same da frankiraju i to prilepivši hitnu znakmu od 2 para na svaku dopisnicu od 8 para i od 5 para na svaku dopisnu kartu od 15 para.

Dnevne vesti.

I „Primorske Novine“ za ekavštinu. Marni sa-radnik „Primorskih Novina“ Nevački, već odulje piše u tom listu članke u ekavštinu. Sada, izakako smo mi u našem listu uveli to narečje, koje ima da bude književni simbol jugoslavenskog, napisao je Nevački u „Primorskim Novinama“ članak, „Cemu ekavštinu“, u kom uverljivo dokazuje, zašto da prihvativimo ekavsko narečje. „Stoga, piše on, vreme je krajno, da onakl slan instrument prama spomenjem i prema unutrašnjem svetu, kao što je jedinstven književni govor, tako izgladimo, tako učvrstimo, tako utvrdimo, da nam bude ne samo jedno pouzdano orudje, već što više i za svaki slučaj jedno pouzdano svestro orudje“. Za Nevačkoga, a i mi smo istoga mnenja, ekavštinu je ne samo kraća, već i energetičnija od jekavštine. — Odmah iz tog članka upravlja uredništvo „Primorskih Novina“ na svoje čitatelje poziv, u kom ih moli, da Jave, jesu li za uvedenje ekavštine u „Primorskim Novinama“. Sušački list veseli, što smo uveli ekavštinu, a i on je uz nju, te se nuda, da će je za koji dan posvema uvesti. Našu belešku „Mi i Jugoslavenstvo“ prenosi skoro u celini. Bojleg i vrsnijeg druga u borbi za iste ideje od srca pozdravljamo, te nas i veseli, da naš korak ne ostaša osamlijen i da se ne predje preko njega, kao što se kognom komodnošću u nas preko najvažnijih pitanja prelazi.

Let Amerikanača preko ocean-a. Let preko Atlantskog ocean-a pripreavlja neki amerikanски vojnički letalački odeo. Dne 15. augusta imao se izvesti veliki pokusni let na američkom kopnu. Nameravaju preletiti 4800 km. Pokusni let ima pro-vesti 11 američkih letalaca, nu najbrže će mu se pridružiti takodjer Englez.

Žigla će poskupiti. Na centralnoj komisiji za prosudjivanje cena vrše se pogadjanja za površenje cena žiglaca. Kod prodaje na malo stajat će škalulica žigla 8 para.

Trgovačka ženska škola u Kotoru. Početkom nastajne školske godine otvorit će se opet u Kotoru viša trgovacka ženska škola, koja je pred četiri godine bila zatvorena.

Češki fond za pomilovanje. „Pondelnik“ javlja da je austrijski ministar nastave zabranio sabiranje prinosa za fond pomilovanih po školama. Po sudu ministarstva ne radi, se o čovekoljubivom činu, nego o političkoj demonstraciji.

Žetva u Bosni i Hercegovini. Kako se javlja, ima se na području Herceg-Bosne ove godine u glavnom očekivati dosta dobra žetva. Žitarice, koje su u najvećem delu već požete, u nekim su krajevima vrlo dobro urodile, dok su u nekim krajevima usled nevremena nastradale. I kukuruz obećaje dobru berbu. Duhan u Hercegovini stoji tako dobro, kao što još nije stajao od okupacije Bosne i Hercegovine. Dok se pre u normalnim godinama ubiralo 30.000 do 35.000 metričkih centi duhana, imade se ove godine očekivati 50.000 do 60.000 metričkih centi. Seno je bolje nego prošle godine, a pomoći će i to, što će se i slama moći upotrebiliti, jer su žitarice zbog slabo obradjenih oranicu bile jako ispremešane travom. Voće je urodilo dobro, a osobito se očekuje bogat prirod šljiva.

Mađari i narodna pravđenost. Citamo u „Ženskom Svetu“ u pismu neke sveučilištarke iz Bačke: Našem najmlađem ženskom pokolenju u Bački preti velika opasnost, jer kane zatvoriti srpsku žensku višu

školu u Novom Sadu. Držim da naša in- listu: U ipak ne će ići tako daleko. Bio bi to pravi sv. god. 1918. i odista K 12. — To bi znalo 250 naših učenika baciti K 4., a u džarske škole... U koliko će glava, kad če 6 fil. pojed vest, sinut misao: Kad će doći vreme, da će 11. prima Madžare na frontu, da se bore za našu madžarske škole?

Prosveta.

Nove cene knjigama „Zabavne Biblioteke“ najnovijom sveskom (Knjiga o braću i jerstama) dobivamo vest, da je od 1. kolovoza i novijim knjigama ovoga poduze skočila cena za 20 fil. Dakle namesto dos- K 1.80, prodavat će se odsad po K 2 (sve tako i novo) po K 1.20 (namesto K 1).

Lav M. Tolstoj: Tri smrti. Kao 7. svezak velesi- rodne knjižnice“ upravo su izasle dve vodod gospodarstvo. Tolstojeve priče. U prvoj („Tri smrti“) piđa se po i smrt — dryeta u Šumi, od kojeg će se po kript na grobu kočijaevom. U drugoj („Cin- Žive“) propoveda se ljubav bližnjemu. Objedinači se Vaclav rodne knjižnice“ upravo su izasle dve vodod gospodarstvo. Tolstojeve priče. U prvoj („Tri smrti“) piđa se po i smrt — dryeta u Šumi, od kojeg će se po kript na grobu kočijaevom. U drugoj („Cin- Žive“) propoveda se ljubav bližnjemu. Objedinači se Vaclav rodne knjižnice“ upravo su izasle dve vodod gospodarstvo. Tolstojeve priče. U prvoj („Tri smrti“) piđa se po i smrt — dryeta u Šumi, od kojeg će se po kript na grobu kočijaevom. U drugoj („Cin- Žive“) propoveda se ljubav bližnjemu. Objedinači se Vaclav rodne knjižnice“ upravo su izasle dve vodod gospodarstvo. Tolstojeve priče. U prvoj („Tri smrti“) piđa se po i smrt — dryeta u Šumi, od kojeg će se po kript na grobu kočijaevom. U drugoj („Cin- Žive“) propoveda se ljubav bližnjemu. Objedinači se Vaclav rodne knjižnice“ upravo su izasle dve vodod gospodarstvo. Tolstojeve priče. U prvoj („Tri smrti“) piđa se po i smrt — dryeta u Šumi, od kojeg će se po kript na grobu kočijaevom. U drugoj („Cin- Žive“) propoveda se ljubav bližnjemu. Objedinači se Vaclav rodne knjižnice“ upravo su izasle dve vodod gospodarstvo. Tolstojeve priče. U prvoj („Tri smrti“) piđa se po i smrt — dryeta u Šumi, od kojeg će se po kript na grobu kočijaevom. U drugoj („Cin- Žive“) propoveda se ljubav bližnjemu. Objedinači se Vaclav rodne knjižnice“ upravo su izasle dve vodod gospodarstvo. Tolstojeve priče. U prvoj („Tri smrti“) piđa se po i smrt — dryeta u Šumi, od kojeg će se po kript na grobu kočijaevom. U drugoj („Cin- Žive“) propoveda se ljubav bližnjemu. Objedinači se Vaclav rodne knjižnice“ upravo su izasle dve vodod gospodarstvo. Tolstojeve priče. U prvoj („Tri smrti“) piđa se po i smrt — dryeta u Šumi, od kojeg će se po kript na grobu kočijaevom. U drugoj („Cin- Žive“) propoveda se ljubav bližnjemu. Objedinači se Vaclav rodne knjižnice“ upravo su izasle dve vodod gospodarstvo. Tolstojeve priče. U prvoj („Tri smrti“) piđa se po i smrt — dryeta u Šumi, od kojeg će se po kript na grobu kočijaevom. U drugoj („Cin- Žive“) propoveda se ljubav bližnjemu. Objedinači se Vaclav rodne knjižnice“ upravo su izasle dve vodod gospodarstvo. Tolstojeve priče. U prvoj („Tri smrti“) piđa se po i smrt — dryeta u Šumi, od kojeg će se po kript na grobu kočijaevom. U drugoj („Cin- Žive“) propoveda se ljubav bližnjemu. Objedinači se Vaclav rodne knjižnice“ upravo su izasle dve vodod gospodarstvo. Tolstojeve priče. U prvoj („Tri smrti“) piđa se po i smrt — dryeta u Šumi, od kojeg će se po kript na grobu kočijaevom. U drugoj („Cin- Žive“) propoveda se ljubav bližnjemu. Objedinači se Vaclav rodne knjižnice“ upravo su izasle dve vodod gospodarstvo. Tolstojeve priče. U prvoj („Tri smrti“) piđa se po i smrt — dryeta u Šumi, od kojeg će se po kript na grobu kočijaevom. U drugoj („Cin- Žive“) propoveda se ljubav bližnjemu. Objedinači se Vaclav rodne knjižnice“ upravo su izasle dve vodod gospodarstvo. Tolstojeve priče. U prvoj („Tri smrti“) piđa se po i smrt — dryeta u Šumi, od kojeg će se po kript na grobu kočijaevom. U drugoj („Cin- Žive“) propoveda se ljubav bližnjemu. Objedinači se Vaclav rodne knjižnice“ upravo su izasle dve vodod gospodarstvo. Tolstojeve priče. U prvoj („Tri smrti“) piđa se po i smrt — dryeta u Šumi, od kojeg će se po kript na grobu kočijaevom. U drugoj („Cin- Žive“) propoveda se ljubav bližnjemu. Objedinači se Vaclav rodne knjižnice“ upravo su izasle dve vodod gospodarstvo. Tolstojeve priče. U prvoj („Tri smrti“) piđa se po i smrt — dryeta u Šumi, od kojeg će se po kript na grobu kočijaevom. U drugoj („Cin- Žive“) propoveda se ljubav bližnjemu. Objedinači se Vaclav rodne knjižnice“ upravo su izasle dve vodod gospodarstvo. Tolstojeve priče. U prvoj („Tri smrti“) piđa se po i smrt — dryeta u Šumi, od kojeg će se po kript na grobu kočijaevom. U drugoj („Cin- Žive“) propoveda se ljubav bližnjemu. Objedinači se Vaclav rodne knjižnice“ upravo su izasle dve vodod gospodarstvo. Tolstojeve priče. U prvoj („Tri smrti“) piđa se po i smrt — dryeta u Šumi, od kojeg će se po kript na grobu kočijaevom. U drugoj („Cin- Žive“) propoveda se ljubav bližnjemu. Objedinači se Vaclav rodne knjižnice“ upravo su izasle dve vodod gospodarstvo. Tolstojeve priče. U prvoj („Tri smrti“) piđa se po i smrt — dryeta u Šumi, od kojeg će se po kript na grobu kočijaevom. U drugoj („Cin- Žive“) propoveda se ljubav bližnjemu. Objedinači se Vaclav rodne knjižnice“ upravo su izasle dve vodod gospodarstvo. Tolstojeve priče. U prvoj („Tri smrti“) piđa se po i smrt — dryeta u Šumi, od kojeg će se po kript na grobu kočijaevom. U drugoj („Cin- Žive“) propoveda se ljubav bližnjemu. Objedinači se Vaclav rodne knjižnice“ upravo su izasle dve vodod gospodarstvo. Tolstojeve priče. U prvoj („Tri smrti“) piđa se po i smrt — dryeta u Šumi, od kojeg će se po kript na grobu kočijaevom. U drugoj („Cin- Žive“) propoveda se ljubav bližnjemu. Objedinači se Vaclav rodne knjižnice“ upravo su izasle dve vodod gospodarstvo. Tolstojeve priče. U prvoj („Tri smrti“) piđa se po i smrt — dryeta u Šumi, od kojeg će se po kript na grobu kočijaevom. U drugoj („Cin- Žive“) propoveda se ljubav bližnjemu. Objedinači se Vaclav rodne knjižnice“ upravo su izasle dve vodod gospodarstvo. Tolstojeve priče. U prvoj („Tri smrti“) piđa se po i smrt — dryeta u Šumi, od kojeg će se po kript na grobu kočijaevom. U drugoj („Cin- Žive“) propoveda se ljubav bližnjemu. Objedinači se Vaclav rodne knjižnice“ upravo su izasle dve vodod gospodarstvo. Tolstojeve priče. U prvoj („Tri smrti“) piđa se po i smrt — dryeta u Šumi, od kojeg će se po kript na grobu kočijaevom. U drugoj („Cin- Žive“) propoveda se ljubav bližnjemu. Objedinači se Vaclav rodne knjižnice“ upravo su izasle dve vodod gospodarstvo. Tolstojeve pri